

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXI. tečaj.

— V Gorici 1904 —

1. zvezek.

Molitev svetega očeta Pija X. k neomadežani Devici.

(Za petdesetletnico razglašenja verske resnice neomadežanega spočetja.)

O presveta Devica, ki si dopadla Gospodu in postala njegova Mati, neomadežana po telesu in po duhu, po veri in po ljubezni; ob tej slovesni petdesetletnici razglašenja verske resnice, ki te je oznanila vesoljnemu svetu brez greha spočeto, ozri se dobrotljivo k ubozim, ki prosijo tvoje mogočne obrambe. Hudobna kača, ki je bilo nad njo izrečeno prvo prekletje, le prehudo nadaljuje boj in zalezovanje proti vbogim Evinim otrokom. Ti pa, o blagoslovljena mati naša, naša kraljica in odvetnica, ki si berž v prvem trenutku svojega spočetja glavo sterla sovražniku, sprejmi naše molitve in postavi jih pred božji prestol, da bomo, zedinjeni s tebo v eno samo serce, prosili, naj se ne vjamemo v zanjke, ki se nam nastavljajo, ampak vsi pridemo v kraj zveličanja, in po toliko nevarnostih naj cerkev in kerščanska družba naposled zapoje pesem oslobojenja zmage in miru. Amen.

300 dni odpustka enkrat na dan.

Iz Vatikana 8. septembra 1903.

Pij X.

No. 4329.

Imprimatur!

Goritiae die 16. Decembris 1903.

† Andreas Archieppus.

Za god svete Neže.

«Blager neomadežanim na potu,
ki hodijo po Gospodovi postavi. Ps. 118, 1-

Kaj radi dajejo naši ljudje svojim hčerkam ime sv. Neže. To je znamenje, da jim je ta svetnica posebno priljubljena. In res je že samo spomin na sv. Nežo tako prijeten in vabljev, da se vsak rad zamisli v to sveto devico, komer je le nekoliko znano nje čisto življenje.

Rojena je bila sv. Neža, kaker se pripoveduje, okoli l. 290. v Rimu od premožnih, kerščanskih starišev. Ker se ni hotela zaročiti z bogatim in imenitnim mladencičem, jo ta zatoži ko kristijano in sodnik jo da za kazen peljati v hišo nesramnosti, kjer jo pa Bog čudovito reši oskrunjenja. Nato je zaslepljeno in po ajdovskih duhovnikih naščuvano ljudstvo zahtevalo njeno smert. Deli so jo na gorečo gromado; ker se pa ogenj ni prijel nje čistega telesa, ji naposled rabelj odseka glavo. Tako smert je prestala trinajstletna devica iz ljubezni do svete čistosti, iz ljubezni do Jezusa, ženina svojega. Zato je pač primerno, da sveta cerkev na njen praznik pri sveti maši moli: «Blager nedolžnim na potu, ki hodijo po Gospodovi postavi.» — (Pristop pri sv. maši).

Da, ti, sv. Neža, si res hodila po postavi Gospodovi, po potu nedolžnosti, po potu svete čistosti! V svoji nežni mladosti si dala prelep zgled nevstrašenosti in serčnosti v boju za sveto čistost! Zato po vsi pravici vpraša sveti Ambrož: «Ali je mar bilo prostora za rano na tistem malem telesu?»¹⁾ In nato pravi: «Ta, ki ni, imela mesta, kamer bi jo bil meč mogel zadeti, je imela pa moč, s katero je zmagała meč.»²⁾ To moč ji je dala sveta čistost, katero je hotela ohraniti svojemu nebeškemu Ženinu..

Ravno sveta čistost pa je tista čednost, ki nas takovabi, ki nas tako vleče k trinajstletni devici; sveta čistost

¹⁾ V brevirju za praznik sv. Neže.

²⁾ Ravno tam.

je tista čednost, ki nam dela spomin na sv. Nežo tako prijeten; sveta čistost je tisti kras, ki ga je podaril Kristus svoji nevesti, kaker nam sama kliče po sveti cerkvi: «Mojo desnico in moj vrat je obdal z dragimi kameni, na ušesa mi je pripel neprecenljive bisere.»¹⁾ Kaj so ti dragi kameni, kaj ti biseri družega, kaker sveta čistost, ki je bila mladi devici največi kras?

Ravno ta čednost je posebno vodila sv. Nežo k Jezusu. «Ako njega ljubim,» pravi namreč sama po sveti cerkvi, «sem čista, ako se ga dotaknem, sem neomadežana, ako ga sprejem, sem devica.»²⁾ Zato pravi nadalje: «Tebe spoznam z ustnicami, tebe sè srcem, tebe s celo dušo poželim.»³⁾ In kar je želela sveta devica, to je tudi prejela. Kar namreč moli sveta cerkev na njen praznik, to ponavlja ona sama že celih šestnajst stoletji. Glas, ki prihaja iz ust duhovnika na praznik sv. Neže, ta glas, zdi se nam, prihaja tudi iz nebes, kjer sveta devica, nebeškega veselja polna, kliče: «Glejte, kar sem želela, to že vidim: kar sem upala, že imam: ž njim sem združena v nebesih, keterega sem na zemlji sè vso vdanostjo ljubila.»⁴⁾

To dragi braveci in cenjene braveke, je ljubezniva podoba sv. Neže, ki je za vse tako vabljiva; zakaj čistost — in pri sv. Neži pred vsem nato mislimo — se zdi vsem lepa, celo tistim, ki so sami nečisti; taki se iz samega spoštovanja niti ne upajo približati devicam.

Dasiravno je pa ta čednost vsem zelo prijetna in dopadljiva, je vendar jako redka.

Treba je pomisliti, da je že od narave vsak človek več ali manj nagnjen k poželjivosti; da smo otroci Adamovi, to se nikjer tako ne kaže kaker ravno tukaj. „Vsak pa je skušan“. 1, 14. To sicer dela človeku težave, ali samo na sebi ni še nič hudega; take težave so imeli tudi največi svetniki, in neketeri še posebno hude; ali to jim ni vzelo svetniške krone, temuč so prejeli zato še lepšo. Kaj pravi sv. Pavelj sam o sebi: „In da se zavoljo velicega razodenja ne prevzamem, mi je dano želo v moje meso, angelj satanov, da ne bije.“ II. Kor. 12, 7.

¹, ², ³, ⁴) Ravno tam.

In če je sv. Pavelj to moral priznati, kaj šele mi?! — O le priznajmo: tudi v nas je slabo nagnenje, tudi v nas gori strast, tudi mi imamo skušnjave, — ali tudi mi imamo milost božjo, kaker jo je imel sv. Pavelj, če tudi ne v toliki meri, vender še vedno zadostno za zmago; tudi mi imamo angelja, ki varuje naše telo, kaker je varoval sv. Nežo.

To naj si zapomnijo tiste dobre in pobožne duše, ki se tako pogosto vznemirjajo radi skušnjav te verste. Čemu neki? Skušnjava, bodisi še tako ostudna, vender ne ognjusi človeka. Ponižati se je treba in vedeti, da človek po naravi ni angelj, da ni čist duh, temuč da je tudi iz mesa. Zato zdihni k Bogu v skušnjavah, ali se zmoti z delom, ali čem podobnim, samo da bo pametno, zakaj neketere preboječe duše se v takih okoliščinah tako obnašajo, da bi se jim pameten človek smejal, ke bi jih ne pomiloval. In pri vsem tem si skušnjave le množe!

O tistih pa, ki gazijo po blatu nečistosti in nesramnosti in se pogrezajo vedno bolj in bolj, o tistih tukaj ne bomo govorili. Priporočamo pa jih našim prijatelom v molitev.

Opominjamo le one srečne duše, ki čutijo v sebi moč živeti zderžno, živeti v vedni čistosti; opominjamo jih, naj te poti ne zapuste. Bog sicer ne nalaga v tem oziru nobenih dolžnosti. Sv. Pavelj namreč piše: „O devicah pa nimam Gospodovega povelja;“ precej nato pa pristavlja: „svēt pa dam, ker sem milost dosegel od Gospoda, da morem zvest biti. Menim tedaj, da je to dobro zavoljo obstoječe nadloge; res, dobro je človeku tako biti“. I. Kor. 7, 25., 26. In zakaj je dobro, ali recimo boljše? Tudi nato nam odgovarja sv. Pavelj: „In žena neomožena“, tako namreč pravi, „in devica misli, kar je Gospodovega, da bi bila sveta na telesu in na duhu. Ketera je pa omožena, misli na to, kar je tega sveta, kako bi možu dopadla“. I. Kor. 7, 34. Zato opominja Kristus sam: „Kedor more umeti, naj ume“. Mat. 19, 12.

V tem duhu uči vedno tudi sveta cerkev. Ona ne zmetuje zakona, ne! še blagoslavlja ga; ali prednost daje deviškemu stanu in ga priporoča kot boljšega in Bogu bolj prijetnega. Iz tega pa ne sledi, da je za vsako posamezno osebo deviški stan boljši kaker zakonski. Ako bi bilo to

res, potem bi ne bil sam sv. Pavelj, ki vender deviški stan tako visoko povzdiguje, rekel: „Ako pa niso zderžljivi, naj se péroče“. I. Kor. 7, 9.

Pri vsem tem vender ostanejo in bodo ostale za vselej resnične besede svetega pisma, kl jih govori sv. Duh v bukvah Modrosti, namreč: „Čistost pripelje najbliže k Bogu“. 6, 20.

Zato blager vam, device, ki ste do zdaj hodile po ti lepi poti! Tako ste se približale Bogu že tukaj na zemlji. Kaker lilije razveseljujejo človeško oko, ob enem pa prelepo krase oltarje Gospodove, tako tudi ve ne dopadete samo ljudem po svoji čednosti, temuč ste tudi najlepši kras, kedar se zbirate okoli oljtarja Gospodovega. Da! kaker angelji ste, ki v vsi svoji krasoti noč in dan stojte pred veličastnim sedežem božjim! Ve ste tiste device, katerim vedno gore svetilnice, napolnjene z dišečim oljem svete čistosti.

Tako lep je deviški stan.

Kedor torej more za temi devicami, o naj le gre, naj hiti, naj se ne obotavlja! Ni se pa treba zato precej s kako obljubo zavezavati. Čednost Gospodu tudi brez obljube dopade. Ravno glede svete čistosti pa je zlasti nevarno pred časom zavezati se z obljubo. Bodi zadovoljen vsaj nekaj let — in verjemi, da bo tudi Bog zadovoljen, — s erdnim sklepom, keterega večkrat, zlasti v skušnjavah, ponovi! Na noben način pa ne delaj obljube vednega devišstva, preden si se posvetoval z modrim in pobožnim spovednikom, in ti je on to dovolil.

Kaker modre device hitite torej, izvoljeni božji, svojemu Ženinu naproti! Bodite prepričani, da nima zemlja tako lepega krasu, kaker je vaša bela obleka, s katero ste odeti. Razširjajte prijetni duh, da bodo spoznali lepoto svete čistosti in stermeli nad njo tudi nečisti! Vsakemu, ki bi se vam hotel približati, kličite sè sv. Nežo: „Njemu samemu sem zaročena, ki mu angelji strežejo, čiger lepoto občuduje sonce in luna“. ¹⁾ Kako radostno bo sprejel nebeški Ženin take izvoljene, čiste duše! Ali ne bo ravno nje

¹⁾ Brevir.

daroval svoji brezmadežni Materi zdaj ob petdesetletnici, odkar je bilo nje brezmadežno spočetje razglašeno za versko resnico? V resnici! lepšega daru bi ji ne mogel dati, kakor ako daruje brezmadežni Materi brezmadežne duše. Zato se potrudite zlasti letos, duše kerščanske, in hitite v jubilejnem letu Marijinem v obilnem številu pod bandero Brezmadežne! Pod tem banderom bote obvarovane vsega zlega in bote srečno prišle v družbo sv. Neže in drugih čistih devic brez števila, ki pod vodstvom »Kraljice devic« „hodijo za Jagnjetom, kamerkoli gre«. Skr. raz. 14, 4.

P. V. K.

Življenje sv. Frančiška,

pisano od treh njegovih tovarišev, kateri so nekedaj
ž njim občevali.

P. H. R.

XII. POGLAVJE. ¹⁾

Imena 12 prvih manjših bratov vstanoviteljev Reda.

To so imena dvanajst prvih manjših bratov, popolnih posnemavcev in nasledovavcev Kristusovih in spolnjevavcev evangelijske popolnosti po čerki, na katerih izvoljenih možeh terdnih ko skala je bil vstanovljen Red. Pervi je bil blaženi Frančišek, vodja in vstanovitelj Reda manjših bratov in prvi minister. Dve leti po njegovem spreobrnjenju mu je sledil brat Bernard Kvintavalski; tretji brat Peter; četerti brat Egidij; peti brat Sabatin; šesti brat Morik; sedmi brat Janez od Kapele; osmi brat Filip Long, prvi nadzornik ubozih gospe; deveti brat Janez od sv. Konstancija; deseti brat Barbar; enajsti brat Bernard od Vide; dvanajsti brat Angelj Tankredi.

¹⁾ To poglavje je pervo, ki ga ni v stari tako imenovani »legendi treh tovarišev«, ki očitno ni celotna, temuč je vzeto iz neke stare italijanske prestave, narejene po misli učenih naših zgodovinarjev po prvotni celotni legendi.

XIII. POGLAVJE.¹⁾

Kako je šel blaženi Frančišek z enajstimi tovariši na dvor gospoda papeža, da bi mu naznanje dal svoj namen in dobil poterjenje vodila, katero je bil spisal.

Ko je pa blaženi Frančišek videl, da Bog množi njegove brate po številu in po zaslugah, bilo jih je namreč ž njim vže dvanajst stanovitnih in enakih misli, je rekel enajstim on, dvanajsti, njih vodja in oče: „Vidim, bratje, da hoče Bog milostivo pomnožiti našo družbo. Pojdimo torej k naši materi, sveti rimski cerkvi, in povejmo papežu, kar je Gospod po nas malih začel delati, da bomo po njegovi volji in zapovedi nadaljevali, kar smo začeli“. In ker je dopadla drugim bratom beseda očetova in so se ž njim na pot odpravili h dvoru, jim je rekel: „Naredimo enega izmed nas za našega vodja, in imejmo ga kaker za namestnika Jezusa Kristusa, da bomo šli za njim, kaker bo on hotel, in se vstavimo, kjer se bo on hotel vstaviti“. In izvolili so si brata Bernarda, prvega po blaženem Frančišku, in deržali se, kaker je bil oče rekel.

Hodili so torej veseli in govorili besede Gospodove, in niso si upali govoriti kaker le, kar je spadalo k hvali in slavi božji in h koristi duše; tudi so pogostoma molili. Gospod jim je pa vedno pripravljaj érperge ter dajal, da se jim je pripravilo, kar je bilo treba.

In ko so prišli v Rim, ter tam našli škofa mesta Asiza, so bili pri njemu z veliko radostjo sprejeti, saj je imel namreč posebno ljubezen do blaženega Frančiška in vseh bratov. Ker mu pa vzrok njih prihoda ni bil znan, se je vznemiril, boječ se, da hočejo morda zapustiti svojo domovino, v kateri je po njih začel Bog čudapolne reči. Njega je namreč jako veselilo imeti v svoji škofiji take može, katerih življenje in obnašanje je on visoko cenil. Ko je pa zvedel vzrok in razumel njih namen, se je jako razveselil, ter jim k temu obljubil svéta in pomoči.

Ta škof je pa bil znan z nekim kardinaljem, škofom sabin-skim, ki se je imenoval gospod Janez od svetega Pavla, in je bil v resnici poln milosti božje in velik prijatelj božjih služab-

¹⁾ To poglavje je ko 12. tudi v stari nepopolni latinski legendi.

nikov. Temu je bil škof odkril življenje blaženega Frančiška in njegovih bratov, zato je on jako hrepenel videti tega moža božjega in neketere njegovih bratov. In ko je slišal, da so v Rimu, je poslal po nje, ter jih sprejel z velikim spoštovanjem in ljubeznijo. In ostali so pri njemu malo dni, ter ga sè svetimi pogovori in zgledi tako spodbujali, da je videvši, kako se v djanju sveti, kar je o njih slišal, ponižno in pobožno se priporočil njih molitvam. Prosil jih je tudi ko posebno milost, da bi ga imeli kaker enega svojih bratov. In ko je naposled vprašal blaženega Frančiška, zakaj da je prišel (v Rim), ter od njega zvedel, kaj misli in kaj se je namenil, se mu je ponudil za oskerbnika na papeževem dvoru.

Rečeni kardinalj je na to šel na dvor, in rekel papežu Inocenciju tretjemu: „Našel sem jako popolnega moža, kateri hoče živeti po obliki svetega evangelija, in u vsem se deržati evangeljske popolnosti; po njem mislim, da hoče Bog po celem svetu vernike svete cerkve poboljšati“. In ko je to papež slišal, se je jako začudil ter je temu kardinalju vkazal, da naj mu pripelje blaženega Frančiška.

Drugi dan je bil torej božji mož po rečenem kardinalju predstavljen papežu, kateremu je odkril ves svoj namen. In ker je bil papež nadarjen s posebno razsodnostjo, je željam svetnikovim na pristojen način priterdil in spodbujajoč njega in njegove brate v mnogih rečeh jih blagoslovil in jim rekel: „Pojdite z Bogom bratje, in kaker bo on vas blagovolil navdehniti, pridigajte vsim pokoro. In keder vas bo vsegamogočni Bog pomnožil v večem številu in milosti, nam boste naznanili, in Mi vam bomo še več ko to dovolili, in še več reči varniše zaupali“.

In ker je gospod papež hotel vedeti, je li po božji volji to kar jim je dovolil, in kar jim je obljubil še dati, je pred odhodom svetnikovim rekel njemu in njegovim tovarišem: „Sinovi naši, vaše življenje se nam zdi preterdo in preojstro; akoravno smo prepričani, da ste vi tako goreči, da se o vas ne more dvojiti, moramo vendar biti v skerbah za tiste, kateri bodo vas nasledovali, da se jim ne bo zdela ta pot preterda“. Videvši pa stanovitnost njih vere in sidro njih upanja jako vterjeno v Kristusu, tako da niso hoteli od svoje gorečnosti odstopiti, je rekel

blaženemu Frančišku: „Sin, pojdi in prosi Boga, naj ti razodene, ako je to, kar prosiš, po njegovi volji; zato dami, poznajoč voljo božjo, vstrežemo tvojim željam“.

Ko je torej svetnik božji molil, kaker mu je gospod papež rekel, mu je Gospod govoril v duhu po priliki rekoč: „V neki puščavi je bila neka jako lepa in vboga žena, ketere lepoto videvši neki mogočen kralj, jo je želel imeti za ženo, ker je mislil od nje imeti lepih otrok. Ko se je ž njo oženil, je imel mnogo otrok, kateri so sčasoma odrasli in mati jih tako-le nagovori: „Otroci, ne sramujte se, ker ste kraljevi sinovi. Pojdite torej na njegov dvor, in on vam bo dal vse potrebno. Ko so torej k njemu prišli, je kralj občudujoč njih lepoto, in videč, kako so mu podobni, jim rekel: „Čigavi sinovi ste vi?“ Na to so mu odgovorili, da so otroci vboge žene v puščavi prebivajoče. Kralj jih na to objame z veliko radostjo in reče: „Ne bojte se, ker ste moji otroci. Ako so ptujci deležni moje mize, imate veliko večo pravico do nje vi, ki ste moji zakonski otroci“. In kralj zapove omenjeni ženi, da naj pošlje k njemu vse otroke, ketere je ž njim imela, ker vsi bodo na dvoru preskerbljeni.“ Blaženi Frančišek je po tej prikazni, katero je imel v molitvi, razumel, da pomeni njega tista vboga žena.

In ko je opravil molitev, se predstavi zopet svetemu očetu papežu, kateremu po redu pove, kar mu je Bog razodel, rekoč: „O gospod, jaz sem tista vboga žena, ketero je Bog iz ljubezni storil lepó po svojem vsmiljenju, ter jo naredil mater zakonskih otrok. Rekel je pa meni kralj, da bo skerbel za vse moje otroke; ker ako skerbi za ptuje, mora toliko bolj skrbeti za svoje. In ako je dal Bog grešnikom časna dobra iz ljubezni do svojih otrok, koliko več jih bo dal evangelijskim možem, katerim gredo po zasluženju“.

Slišavši vse to gospod papež, se je jako začudil, toliko bolj, ker je pred prihodom blaženega Frančiška videl v prikazni, kako se je cerkev svetega Janeza v Lateranu hotela porušiti, pa jo je neki pobožen, majhin in zaničljiv mož sè svojimi pleči podpiral. In zbudivši se stermeč in ostrašen, je ko razsoden in moder premišljal, kaj bi pomenila ta prikazen.

Ali čez malo dni, ko je prišel k njemu blaženi Frančišek, ter mu svoj namen razodel, kaker se je vže omenilo, in prosil, da bi mu poterdil vodilo, sestavljeno s priprostimi besedami po svetem evangeliju, do katerega popolnosti je on ves hrepenel, ter ga je videl gospod papež tako gorečega v službi božji in je premišljeval o svojem vilenju in o prej rečeni primeri pokazani možu božjemu, je začel govoriti sam pri sebi: „V resnici, ta je tisti pobožni in sveti človek, po katerem se bo cerkev božja povzdignila in podpirala“.

In tako ga je objel in vodilo, katero je bil spisal, poterdili, Dal mu je tudi dovoljenje njemu in njegovim bratom pridigati povsod; vender tako, da tisti, kateri bodo pridigali, dobe prej dovoljenje od blaženega Frančiška. In to se je potem poterdilo tudi v konzistoriju. Ko se mu je torej to dovolilo, se je on Bogu zahvalil ter klečé gospodu papežu ponižno in pobožno obljubil pokorščino in spoštovanje, ostali bratje pa so po povelju gospoda papeža, enako blaženemu Frančišku obljubili pokorščino in spoštovanje.

Ko je torej blaženi Frančišek prejel blagoslov papežev, obiskal svete kraje aposteljuov, in so se dale tonzure njemu in ostalim bratom, kaker je oskerbel rečeni kardinalj, hoteč, da naj bodo vsi dvanajsteri kleriki, je božji mož z rečenimi brati zapustil mesto, ter šel po svetu, čudeč se jako, da se je tako lahko spolnila njegova želja, in rastel je vsak dan v zaupanju v Odreše, nika, kateri mu je vže prej pokazal v svetih razodenjih, kar se mu je zgodilo.

Namreč, prej ko je rečene stvari prejel, se mu je neko noč, ko je začel spati, zdelo, kaker da bi hodil po poti, ki je bilo poleg jako rodovitno, lepo, močno in debelo drevo. In ko se mu je približal in stal pod njim, ter se čudil njegovi visokosti in lepoti, se je precej vzdignil do take visokosti, da se je doteknil verha drevesa, in ga mogel pripogniti prav lahko do tal. In res, prav tako se je zgodilo, ker gospod Inocencij, papež, drevo najvišje, lepše in močnejše, na svetu, se je k njegovi prošnji in volji tako milostno pripognil.

XIV. POGLAVJE. 1)

O moči njegovega pridiganja in o prvem kraju, ki ga je imel, in kako so tam stali in kako so se vmeknili.

Na to je začel blaženi Frančišek hoditi po gradovih in mestih, ter v vsacem kraju pridigati, ne z prepričevalnimi besedami posvetne modrosti, temuč v nauku in resnici in moči Sv. Duha, oznanjajoč se zaupanjem kraljestvo božje. In bil je resnico govoreč pridigar, poterjen z apostoljsko oblastjo, ki ni rabil priliznjenih besed, temuč je zaničeval prilizovanje; zakaj, kar je z besedo drugim svetoval, je prej sam storil, da bi tako z največim zaupanjem resnico govoril.

Čudili so se moči in resničnosti njegovih govorov tudi učeni ljudje in mnogo jih ga je hitelo gledat in poslušat kakor človeka z drugega sveta. Zato se je mnogo imenitnih in preprostih duhovskega in svetnega stanu od Boga navdihnutih pridružilo blaženemu Frančišku, ter začelo odrekši se posvetnem skerbem in prevzetnostim, pod njegovim vodstvom živeti.

Prebival je oče v društvu svojih sinov v nekem kraju blizu Asiza, po imenu Rivortorto, kjer je bila neka koča, zapuščena in tako tesna, da so tam komaj mogli sedeti ali počivati. Tudi jim je tam pogosto zmanjkovalo kruha in jedli so samo repo, ki so si jo s težavo zdaj tu, zdaj tam izprosili. In božji mož je zapisal imena bratov na grede tiste koče, da bi tako vsak, kateri bi želel počivati ali moliti, poznal svoje mesto, in da ne bi duhovnega molčanja, zaradi tesnosti mesta, nepristojen hrup motil.

Enkrat pa, ko so bratje prebivali v tistem kraju, se je zgodilo, da je tje prišel se svojim oslom neki kmet, ter ž njim hotel v koči prebivati, in da mu ne bi bratje zabranili, je stopivši z oslom noter, rekel svojemu oslu: „Stopi noter, ker tu bova dobro stala“. Ko je sveti oče spoznal njegov namen, se je vznemiril, posebno zato, ker je tisti človek z oslom napravil velik hrup in vznemiril vse brate, kateri so takrat molčali in molili. In mož božji je bratom rekel: „Bratje, jaz vem dobro, da nas ni Bog poklical, da pripravimo oslu stanovanje, in da bi imeli

1) To poglavje je v stari nepopolni legendi 13.

opravke z ljudmi, temuč, da ljudem kakšenkrat pridigujemo pot zveličanja in jim dajemo zveličavne svete, zlasti pa se vadimo v molitvah in zahvalah.“

Zapustili so torej tisto kočo v rabo vbogih gobovih, ter se odpravili k sveti Mariji Porcijunkuljski, pri kateri so nekaj časa v neki hišici prebivali, prej ko so dobili v dar cerkev samo. Ksneje je pa blaženi Frančišek od opata svetega Benedikta z gore Subazija blizu Asiza, po božji volji in navdihnjenju, ponižno prejel v dar (to cerkev), katero je on jako ljubeznivo priporočil generalnemu ministru in vsim bratom ko mesto nad vse kraje in cerkve tega sveta slavni Devici ljubljeno.

K priporočanju pa in ljubezni do tega kraja, je jako pripomogla prikazen, katero je tu imel neki brat, ko je še mej svetom živel, in keterega je blaženi Frančišek posebno ljubil ter mu izkazaval posebno prijaznost, dokler je ž njim živel.

Ta torej, Bogu služiti želeč, kaker mu je tudi potem v redu zvesto služil, je v tej prikazni videl, da so vsi ljudje na tem svetu slepi in da so klečali okoli svete Marije Porcijunkuljske ter se sklenjenimi rokami in v nebesa zroč in z velikim glasom objokani vpili h Gospodu, da bi jih blagovolil milostno razsvetliti, Ko so tako molili, se jim je zdelo, da prihaja z nebes velik blišč, kateri je na nje padajoč. vse razsvetljeval sè zveličavno lučjo, Ko se je pa zbudil, je sklenil Bogu stanovitno služiti; in kmalu potem je, popolnoma zapustivši hudobni svet in njegove sijajnosti, stopil v red, kjer je ostal v službi božji ponižno in pobožno.

Socijalni odlomki.

P. S. Z.

Čuden naslov, bote rekli. Kaj je to »socijalni odlomki?« Vem, da vi, dragi bravei »Cvetja«, že od nekedaj ljubite jasnost in ste nanjo tudi navajeni. Zato sem dolžan pred vsem pojasniti in opravičiti zgornji naslov.

Slišali ste že govoriti o socijalnih demokratih; ni vam neznano ime socijalno vprašanje in tudi o socijalizmu imamo Slovenci že prav lepo knjigo; toda o socijalnih od-

lomkih dosedaj še ni bilo govora ne v cerkvi ne kje drugje. Kaj so „socijaljni odlomki“? Socijaljen je latinska beseda in pomeni po naše toliko kaker družaben ali družben, kar bote kmalu iz naslednjih verstic bolje razumeli. Odlomek, je pa kos, ki se odlomi ali odloči od celote. Če bo torej govor o odlomkih, ne bo nihče pričakoval celote, ampak bo zadovoljen z večimi ali manjšimi deli ali kosci, ketere bomo lomili od socijaljnega vprašanja. Zato sem postavil spisu naslov: »socijalni odlomki«.

Da sem se lotil te stvari, prisilila me je njena važnost, saj je rešitev socijaljnega vprašanja v naših dneh najpomembnejša. Naše „Cvetje“ ni sicer naravnost poklicano v to, da se peča z reševanjem tega imenitnega vprašanja, ali gotovo je, da more tudi sleherni tretjerednik več ali manj pomagati pri tem. Na kakšen način in v čem, bote pozneje več zvedeli. Najprej je treba, da veste glavne stvari o socijalnem vprašanju.

Kaj je „socijalno vprašanje“?

»Vprašanje« naznanja, da nekaj iščemo, namreč odgovora; »socijaljen« pa pove, da iščemo odgovora o družabnih zadevah. Reševati socijalno vprašanje se torej pravi dajati odgovor na vprašanja, v čem obstojijo današnje žalostne razmere človeške družbe, odkod in zakaj so prišle in kako jih je treba zboljšati.

Človek je bitje, ki ni samo za se na svetu, ampak mora živeti v družbi. Zato tudi pravimo: človek je družabno bitje. Navezani smo drug na drugega. Kamen leži lahko sam za se, drevo raste brez pomoči in neodvisno od drugih dreves, žival nima dolžnosti, ne pravic, človek je pa več ali manj odvisen od drugih. Navezani smo na družabno življenje, kjer se mej seboj podpiramo, se drug od drugega učimo, kjer ima vsak svoje pravice, pa tudi svoje dolžnosti. Ta velikanska družba vseh ljudi pa more le tedaj vspevati in se razvijati, če sleherni njen ud, t. j. vsaki človek, izvršuje svoje dolžnosti in ne presega meje svojih pravic. Če pa eden ali več od njih raztezajo svoje pravice predaleč in jih krajšajo drugim, ali če jih nekaj noče izpolnjevati

svojih dolžnosti ter jih nalagajo drugim, nastane v družbi nered.

Vzemimo priliko od udov svojega telesa. Ti so mej seboj združeni, sleherni ud ima pa svoje opravilo. Toda naj odpovejo svojo službo oči ali ušesa, roke ali noge, precej nastane nered; naj se vpre želodec in naj krajša potrebno hrano udom, vse opeša. — Ali mislite na drugo družbo, na tretji red. Tudi v tej, kaker v vsaki družbi, so pravice in dolžnosti. Predstojnik mora ude te družbe učiti, sprejemati, opominjati, izključevati itd., udje imajo pa pravico to od njega zahtevati in dolžnost njegovim naredbam se podvreči. Če se prestopajo meje pravic ali zanemarjajo dolžnosti od ene ali druge strani, terpi družba škodo, ne vspeva, nastanejo žalostne razmere, ki vtegnejo imeti slabe nasledke.

Tako je tudi ves človeški rod velika družba. Sleherni ud ima svoje pravice in dolžnosti. V to družbo spadajo vladarji in podložni, papež in škofje, ministri in uredniki, duhovniki in redovniki, podjetniki in najemniki, prodajavci in kupci, gospodarji in hlapci, žene in otroci, bogati in ubožni, vsi ljudje, vsi stanovi, oba spola, vsaka starost in narodnost. Predstojnik te družbe je gospod Bog, ki je slehernemu udu določil njegove pravice in dolžnosti. Če sleherni ud te človeške družbe stori svojo dolžnost in ne prestopa meje svojih pravic, gre dobro; če pa zemeljski vladar ne skerbi za svoje podložne ali sega predaleč v svojih od Boga mu določenih pravicah, če višji ne izpolnjujejo dolžnosti in raztezajo pravice preko mej, če bogatin zatira ubožca, podjetnik delavca, gospodar hlapca, plemenitaš prostaka, graščak kmeta, veči obertnik malega kupca, potem se pravice podložnim krajšajo, dolžnosti zgoraj ne izpolnjujejo. In če se podložni upirajo vladarju, če delavec zanemarja naloženo mu delo, hlapec svoja opravila, če kmet hoče biti gospod, če se človek hoče povzdigniti nad Boga, potem se dolžnosti opuščajo, pravice prezirajo — družba ne more vspevati. Nered nastane, ki je toliko večji, v koliker večem obsegu se pravica zatira, dolžnost pa zanemarja.

Ko so pokojni papež Leon XIII. blagega spomina, poslali imenitno okrožnico o delavskem vprašanju mej svet

so mnogi ugibali, kaj mora biti jedro socijalnega vprašanja, pa so bili različnega mnenja. Neketeri gospodje so šli zato k papežu in ga vprašali: „Sv. Oče, povejte nam, kaj je glavna stvar pri socijalnem vprašanju“. Papež se nasmeji, da si prinese podobico sv. Vincencija Pavljanskega in napiše nanjo besede 40. psaljma: „Blager njemu, ki se usmili človeka v potrebi in ubožnega, ob dnevu nesreče ga bo rešil Gospod“. „To“, pravi papež, „je jedro socijalnega vprašanja, to je poglavitna stvar za njegovo rešitev.“¹⁾

Socijalno vprašanje more prav razumeti in vspešno reševati le tisti, ki ima usmiljeno serce polno kerščanske ljubezni. Brez ljubezni do Boga in do bližnjega je v tej stvari ves trud zastonj.

Ravno glede kerščanske ljubezni je pa človeški rod v „razvetljenem“ devetnajstem stoletju, v dobi napredka, silno nazadoval. Na eni strani so bogatini množili in kopičili bogastvo pogosto na nedovoljen način, prestopaje pravice družih in zanemarjaje dolžnosti ljubezni. Človeška družba je zavoľjo tega sedaj razdeljena v dva dela: v velike bogatine, ki se imenujejo »kapitalisti« in velike ubožce, ki so od onih neredko popolnoma odvisni in nosijo ime »proletarijat«. Na drugi strani se je pa življenje ljudi mnogo spremenilo v družinah, v državah, v celem družabnem občevanju veliko po novih iznajdbah, še več pa po krivih naukih brezbožnih ljudi. — Ravno v tem tiči jedro socijalnega vprašanja. Naloga mož, ki se pečajo ž njegovo rešitvijo je, poiskati vzroke, odkod tolika sprememba v družabnem življenju in najti sredstva, s katerimi se bo ne samo zaperla pot nadaljnemu razpadanju človeške družbe, ampak se tudi popravilo, kar bo mogoče.

Ker ima človeška družba v sebi vse ljudi in so sedaj mej temi v najbolj žalostnih razmerah kmetje ali poljedelci, delavci po tovarnah in pri podjetnikih, samostojni in najeti rokodelci in manjši obertniki, zato se socijalno vprašanje v prvi versti suče okoli teh, ter se deli v poljedelsko ali agrarno, v delavsko, rokodelsko in obertnijsko vprašanje. S tem pa ni rečeno, da je socijalno vprašanje

¹⁾ Tischler: Hausbuch für die christl. Familie str. 269.

že rešeno, če se pomaga samo tem štirim stanovom. Ne. Socijalno vprašanje se razteza na vse stanove, na celo človeško družbo. Učeni dominikanec p. Aljbert Weiss piše: »Vse je bolno. Bolezen ni samo v gospodarskem, ne le v verskem življenju, ampak bolna je cela družba. Prav resnično je, ako se govori, da je najsilniša naloga našega časa rešitev socijalnega vprašanja. Tu ne gre samo, da se popravijo in ozdravijo gospodarske in državne razmere, ne samo, da se prenovi družina in vzgoja, ne samo, da se povzdigne nravno in versko življenje — vse to je seveda silno potrebno, — ampak tu gre za vse skupaj, za prenovitev cele človeške družbe“. ¹⁾

Ni torej prav, če nekateri mislijo, da ima socijalno vprašanje le nalogo ustaviti se socijalnim demokratom, ali pečati se le z delavskimi stanovi ali urediti njihove plače. To je le en del tega vprašanja.

Iz povedanega je razvidno, da je socijalno vprašanje o časnih stvareh, o zemeljskem blagostanju. Toda čeravno se ima to vprašanje pečati v prvi versti sè sredstvi, kako je mogoče ljudi pripeljati do časne sreče na zemlji, je vendar v zelo tesni zvezi sè sv. vero, ako preiskujemo odkod to vprašanje izvira.

Kaj je naredilo socijalno vprašanje?

Tu nočemo starih časov ne hvaliti z dobromislečimi starčki, ne jih grajati z modernimi pisatelji, a toliko lahko rečemo, da je bilo za mnoge, posebno za nižje stanove, nekedaj veliko bolje, ko sedaj. Več zadovoljnosti, več miru, več sreče je bilo, ko v naših dneh. Čudno, kaj ne? Toliko napredka in vendar nič bolje, ampak še slabše!

Nehote se vsiljuje vprašanje, kaj je vzrok, da se je obrnilo na slabše? Vseh vzrokov navesti ne moremo — omenili bomo le glavne. Najprej pogledjmo one, ki so vplivali na celo človeško družbo, potem bomo navedli pa še neketere za posamezne stanove.

K splošnim vzrokom socijalnega vprašanja se prištevajo nove iznajdbe. Nekedaj niso poznali ne železnice,

¹⁾ Soc. Frage u. soc. Ordnung 3. Auflage str. 9.

ne parobrodov, ne električne moči, ne raznih strojev; sedaj imamo vsega tega v obilnosti. Ž njimi je občevanje, izdelovanje raznih stvari in njihovo prevažanje zelo pospešeno. Po tovarnah, delavnicah, pri vsakem delu nadomeščajo stroji veliko delavskih moči. In to je negdanje razmere silno spremenilo. Prej je ostalo vse doma, blago in denar, sedaj dovažajo tuje blago, domače pa odvažajo; prej je imela pridnost in izurjenost rokodelcev veliko veljavo, sedaj je spodrinjeno skoraj vse to po strojih; prej je dajalo delo in pridnost in izurjenost delavcu storjenemu delu primerno plačilo, sedaj zasluži največ tisti, čiger so stroji. Vzemimo za priliko ribniško „suho robo“. Nekedaj so Ribničani pridno izdelovali rešeta in rete, žlice in kuhalnice, in enake stvari ter jih prodajali daleč na okoli. Dobivali so ves zaslužek za delo sami. Toda naj gre sedaj kateri onih veselih in dobrovoljnih Ribničanov v tovarne, kjer izdelujejo „suho robo“, glavni dobiček gre ne v njegov žep, ampak v roke onega, čiger so stroji in tovarna. Ravno tako je z drugimi rokodelci. Delajo in se trudijo, pa z rokami komaj v več dneh toliko napravijo, ko stroj v eni uri, bogatin more dati svoje blago mnogo ceneje, pa ima še vedno več dobička ko rokodelec, če tudi proda ta svoje izdelke skoraj pod ceno. — Premožni posestniki tovaren in strojev pa ne pustijo denarja brez koristi na kupu ležati, ampak ga naložijo ali posodijo na obresti ali kupijo posestva in hiše, ter delajo tako tudi v gospodarskem oziru, v kmetijstvu in poljedelstvu nižjim stanovom škodo in uboštvo. V tem oziru so torej nove iznajdbe vzrok socijalnega vprašanja, toda le postranski vzrok.

Pervi in poglobitni vzrok današnjih žalostnih družabnih razmer je brezbožnost. Vsi drugi vzroki izvirajo iz tega studenca. Nove iznajdbe so napravile veliko spremembo v družabnem življenju, toda če bi se bili vsi držali in ravnali po Jezusovem nauku, bi nam ne bile škodovale, ampak koristile. Ker so se pa našli brezbožni ljudje, ki so jih zlorabili in so jih moderne postave, modernih držav brez Boga, brez vesti, brez duše, brez ljubezni, brez resnice in pravice v tem hudobnem počenjanju le podpirale, zato je tako daleč prišlo. Zaver gli so nauk Jezusov, ki je

vogeljni kamen človeške družbe, ter so to s pogubonosnimi nauki omajali v njenih podlagah.

Jezus ni prepovedal skerbeti za časne stvari, ampak to še celo zahteva; toda zapovedal je, da človek preveliko nagnenje za časno berzda in v prvi versti za dušo skerbi. On tirja ljubezen do bližnjega, ki zabranjuje kratiti pravice družih ali jim nalagati dolžnosti, katerih izpolnjevati niso dolžni. Po Jezusovem nauku moramo skerbeti za se, ali pri tem ne izgubiti izpred oči skupnega blagostanja vseh ljudi.

Na te temeljne nauke blagostanja človeškega rodu se pa moderni postavodajavci nočejo ozirati. Imeti hočejo ljudi brez Boga, vero brez božjega razodenja, človeka brez duše. Prostost zahtevajo povsod in v vsem. V tej prostosti naj pa vsak skerbi edino le za se in ker večnost tajijo, hočejo, naj človek skerbi, da mu pojde dobro na tem svetu. S takimi brezbožnimi nauki, ki so jih celo stoletje širili mej ljudi, so mnoge zapeljali in napravili mej bogatini in ubožci, mej višjimi in nižjimi stanovi velik prepad, katerega more popraviti in zravnati le rešitev socijalnega vprašanja na podlagi sv. vere.

Kedor more, naj pomaga pri tem potrebnem delu. In če kedo izmej naših bravecev družega storiti ne more, naj vsaj moli, da bi Bog dal svoj blagoslov. (Dalje prih.)

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

(P. E. P.)

4. Iz Kaire do Kaife.

Sedeli smo tedaj zopet na železnici. Nobenih posebnosti! Zopet vidimo raznoverstne kanale, ki namakajo od sonca izsušeno zemljo, zopet imamo priložnost opaževati vbožnost egiptovskega priprostega ljudstvu — felahov — ki se trudi na polju v potu svojega obraza za svoj borni kruhek. Pripeljemo se slednjič do mesta Izmailije, kjer smo se mudili pičlo uro. Na kolodvoru nas je čakal prijazen sobrat in odpeljal nas v bližnji samostan, kjer so nas po bratovsko

prijazno sprejeli in pokrepčali. Izmailija je še novo mesto, sezidano za časa, ko so delali sueški prekop. Akoravno so hiše snažne in lepe, je Izmailija vendar bolj vasi, kaker pa mestu podobna, ker se hiše ne derže ena druge, mariveč vsako hišo obdaja vert z visokimi košatimi palmami. Tako dobe prebivavci, tega mesta, ki leži v sredi razbeljene puščave, vsaj nekaj sence in hladu. Ceste, ki so jako široke so obsajene z akacijami. Mesta samega nismo mogli ogledati, ker nam je primanjkovalo časa; mudili smo se le pri ljubeznivih sobratih, ki imajo v resnici mikavno lep samostan in vert. Reklo pa se mi je, da mi je vse to lahko všeč prvega februarija, ali po leti in vže spomladi sonce tukaj neusmiljeno pripeka na samostan in mesto. Blizu Izmailije se železniška proga deli; en del gre proti Suesu, drugi proti Portsaidu.

Ta del egiptovske dežele, Šarkije imenovan, je dandanašnji jako dolgočasen, nekedaj pa je bila tukaj svetopi-semsko znamenita dežela Gošen, kjer je dal kralj Faraon očaku Jakobu in njegovim sinovom bivališča. Dežela Gošen je segala od zadnje Nilove rame, nekako do sedanjega sueškega zaliva. Dandanašnji je tukaj sicer puščava, toda koliker se da sveta obdelati, je tudi zdaj še silno rodoviten.

Ko smo zopet sedeli v vlaku, ki nas je imel pripeljati do Portsaida, spominjal sem se egiptovskega Jožefa, kete-rega so nekedaj madjanski tergovci peljali po tej puščavi. Previdnost božja je pripustila to, da pripravi domovje neusmiljenim bratom in prihodnjemu izvoljenemu ljudstvu. Nekaj let pozneje zapusti svojo domovino oče Jakob in pride isto pot skozi puščavo, on beži sè svojimi sinovi v Egipt, da reši sebe in svojo družino lakote. Pogumno popotuje sivolasi starček, saj mu je Gospod obljubil: „Jaz sem vsegamogočni Bog tvojega očeta, nikar se ne boj, pojdi dolu v Egipt; ker tam te bom storil veliko ljudstvo. Jaz pojdem s teboj tje in jaz te bom nazaj peljal.“ (1. Mojz. 43, 3). — Tukaj v puščavi sta se zopet sešla stari oče in ljubljeni sin, tukaj sta se oklenila okoli vratu in se jokala mej objemanjem. — Sedemnajst let pozneje se je po tej puščavi zopet razlegal jok, toda ne jok veselja, mariveč jok britke žalosti Jožefove in njegovih bratov, ki so sprem-

ljali truplo mertvega očeta v domačo deželo, kaker je starček vmiraje sam zahteval. — Štiristo let pozneje se je bila namnožila hiša Jakobova v mogočno ljudstvo, katerega pretresljivi krik je segal k Bogu do nebes. Deželo, katero jim je dal v Jožefovem času Faraon, so Jakobovi potomki pridno obdelovali in postala je rodoviten vert, toda sreče in veselja ni več tukaj. Pozabljeno je na kraljevem dvoru ime Jožefovo in težko tlačansko delo tlači Jakobove potomke. Pod Mojzesovim vodstvom se vzdigne izraeljsko ljudstvo in terdoserčni kralj mu po velikih čudežih primorán dovoli, da se verne nazaj v Kanaan, v obljubljeno deželo. Zopet oživi puščava in gleda čudež božje previdnosti in pravičnosti, ketera je vničila faraona in njegovo vojsko.

Na obalih erdečega morja pa zapoje Mojzes z Izraelovimi otroci prekrasno pesem Gospodu Bogu v zahvalo za čudežno rešitev. — Zopet mine približno 1400 let in zopet beži majhina vbožna družina iz Palestine skozi puščavo v Egipt, da se reši zalezovanja krutega Heroda. — Taki in podobni spomini so se mi vzbujevali v sercu, mej tem ko smo se vozili sè silno hitrostjo po dolgočasni puščavi.

Od Izmailije naprej vozi železnica tik Sueškega prekopa, ki je gotovo naj znamenitiše delo 19. stoletja. Ta prekop, ki je 112 km. dolg, 8 m. globok in 20 m. širok, druží sredozemeljsko morje z erdečim in je naj krajša pot iz Evrope v Indijo. To velikansko delo je izveršil l. 1869 francoski inženir Lesseps, delo, na katerem se je zastonj poskušalo tisočletja.

Proti mraku smo prišli v Portsaid, kjer nas je čakal superijor frančiškanskega hospica, katerega pa nismo mogli obiskati, ker je bilo treba iti takoj na ladijo. Mesto ima nad 20.000 ljudi in ulice, vsaj tiste, po katerih smo se vozili s kolodvora v loko, so popolnoma evropske. Tudi mesta seveda nismo imeli časa ogledovati; na glavnih ulicah pa je bilo videti mnogo gospode.

V loki smo imeli sitnosti radi zdravniškega spričevala, katero nam jd napisal turški zdravnik. Nekaj tjednov poprej je namreč v Egiptu razsajala huda kolera, ketera je bila pa ob času našega popotovanja popolnoma nehala, vender je bilo treba zdravniškega spričevala, ki je bilo pa kaj

naglo narejeno. Turški zdravnik nas pogleda in vpraša, če smo zdravi, načeečka na list par arabskih čerk in zahteva za to malenkost precej denarja in zdravniška preiskava je bila končana.

Izvedeli pa smo tukaj tudi, da nobena ladija ne gre v Jafu ali Kaifo, da bo tedaj treba peljati se do Bejruta in tamkaj še verhu tega delati kvaranteno. Kaj pa je to kvarantena? V južnih krajih, v Egiptu, v Arabiji, v Turčiji itd. večkrat razsaja kuga ali pa kolera. Vzrok tih bolezni je večinoma vmazanost in nesnažnost, ki gospodujete pri Arabcih in Turkih. Tudi mohamedanska romanja v Meko in Medino pripomorejo mnogo k razširjevanju kužnih bolezni. Turska vera namreč zapoveduje, da mora vsak mohamedanec, če mu je le mogoče, vsaj enkrat v življenju romati v Meko, rojstni kraj Mohamedov, Mohamedanci imajo pa navado, da tudi svoje merliče vozijo seboj, da, če le ti pred smertjo niso mogli romati v «sveto mesto» vsaj po smerti obiščejo to svetišče. Razume se, da je v Mekí in okrog Meke vse ozračje okuženo od ogromne množice nesnažnega ljudstva; pravijo, da vlada tiste dni v mestu grozen smrad vsled merličev, ki so jih pripeljali od vsih strani. Ne bomo se tedaj čudili, če v Egiptu in Sv. Deželi mnogokrat razsaja kuga in kolera.

Kaker je sicer turška vlada zloglasna po svoji brezbriznosti, toliko pa vender skerbi, da se kužne bolezni ne zanašajo v kraje, kjer jih še ni. In zato je vpeljala strogo kvaranteno za vse ladije, ki prihajajo iz okuženih krajev, to je vsaka ladija mora gotovo število dni ostati pred mestom, preden more kedo z ladije ali pa na njo. Pervotno, in to pomeni tudi ime „kvarantena“, je morala ladija 40 dni čakati pred mestom, pozneje so znižali število dni na deset ali še manj. Vsakedo sprevidi, kako dolgočasna je taka kvarantena, vsled ketere ostaneš na morju več dni na istem mestu, gledaš in občuduješ mesto in pristanišče, pa ne smeš vanj, dolgočasnejše stvari si ne moreš misliti. Toda pokoriti se moraš, če hočeš priti v dotično deželo. Nam so napovedovali pet dni kvarantene v Bejrutu, ob enem pa so nam dali vsaj nekaj upanja, da se nam morda skrajša, ker so zadnja sporočila vgodna.

Kaker znano Jafa nima pravega pristanišča, zato smo morali do Bejruta, do keterega pa je iz Portsaida dvakrat tako daleč kaker do Jafe. — Kaker hitro smo poravnali zdravniške zadeve, peljali smo se takoj po čolnu do egipčanske ladije „Dakalijs“, ki je bila mnogo manjša od avstrijske „Habsburg“ in tudi ne tako snažna. Lep je bil pogled iz čolna in iz ladije na Portsaid in obrežje, katero je objemal že mrak, zato pa je žarelo obrežje v neštivilnih erdečih, zelenih in belih električnih lučicah. Nikaker pa se ni mornarjem tako mudilo, kaker nam; še le pozno smo namreč odrinili iz loke, ali prav za prav iz sueškega prekopa. Dva zelo dolga kamnita ključa (molo) vodita prekop v sredozemeljsko morje. Na enem izmej tih ključev je postavljen Lessepsu velik bronast spomenik, keterega pa zavoľjo teme nisem mogel več videti.

Vreme smo imeli lepo. Morje je bilo gladko, kaker zercalo, parnik je rezal gladino, da je bilo veselje. Vozili so se z nami še trije duhovni, en lazarist in dva ljubezniva amerikanska duhovnika; s tema sem mnogo govoril, toda le latinsko, ker sta razumela od živih jezikov samo angleškega. Tudi njih latinščino umeti je bila prava umetnost; od začetka sem poslušal in gledal, češ, kaj pa je to, slednjič sem prišel vender do tega, da je to latinščina z angleškim izgovorom. Tudi precej jutrovcev se je vozilo z nami, ki so se obnašali dokaj domače. Eden izmej mojih tovarišev se je jako jezil nad njimi, ker se je bal, da bi zavoľjo njih nesnage ne bila podaljšana tudi nam kvarantena. Meni pa je bilo jako všeč njih lehkomiselnost življenje; postlali so si kar na krovu, kjer so tudi kuhali, kadili, jedli, očitno molili in se vmivali, kaker velevala Mohamedova vera. Koliko verske zavednosti imajo še mohamedanci, ki se nigdar in nikjer ne sramujejo očitno storiti to, kar jim zapoveduje njih vera!

Vozili smo se od kopnega precej daleč proč tako, da nismo videli ne Sv. Dežele, ne njenih mest, ki leže tik morskega obrežja. Dne 2. februarija opoldne smo zagledali mogočno v sv. pismu večkrat omenjeno Libanonsko gorovje keterega verhovali so bili pokriti sè snegom. Ob 4 popoldne smo prišli pred Bejrut, ki ima res prelepo lego ob morju

nekako tako kaker Terst. Pa preden smo dospeli do Bejruta, nateknila je naša ladija v znamenje kvarantene rumeno zastavo. Povedali so nam tudi, da bo kvaranteno treba delati pet dni, -- menda zavolje treh slučajev kuge v bližini Kaire. — Hočeš, nočeš vdati smo se morali; že prav blizu mesta smo morali gledati mesto, notri pa nismo smeli. Nekaj časa smo se tolažili eden družega, da bo morda venderle prej končana kvarantena, kaker v petih dnevih, slednjič smo se vdali in začenjali preganjati dolg čas, kaker je gdo vedel in znal. Kaker je vožnja po morju prijetna in mikavna, tako dolgočasno je, ako ladija obstoji in ne more ali pa ne sme naprej. Minilo je popoldne, minil je 3. in 4. februarij. Dne 5. februarija zjutraj pa se prismehlja prijazni ameriški župnik, kateremu sem večkrat tožil svoj dolg čas, in mi zaupno pove, da bo ob 9. uri kvarantena končana. Ta novica me je tolikanj razveselila, da bi bil naj raje zaukal tja proti morju. Pred deveto uro privesla čoln sè zdravnikom, ki nas je prihajal vsak dan pogledat; ta napiše vsacemu listek, za keterega zahteva zopet precejšno vsoto denarja. Ko suhi možie vidi, da se mu je precej napolnila mošnjica, se pošali z nekim precej rejenim kurjačem, ter ga začne ogledovati nekoliko bolj natančno, slednjič ga vdari z dlanjo, kaker pri naših naborih rekrute; kurjač se pokloni in se začne preserčno smejati in smejal sem se tudi jaz, saj sem bil zopet enkrat prost. Kmalu na to smo slišali „libera pratica“, prosta vožnja, in rumena zastava je padla v znamenje, da je kvarantena končana. Kako hitro je nato vsak planil v čoln, ki nas je slednjič prinesel do mesta, katero smo toliko časa in tako poželjivo ogledovali! Vsacemu se je kar nekako mudilo, kaker da bi se bal, da vzdignejo zopet rumeno zastavo. Tudi mi smo bili kmalu v čolnu in potem v vozu, ki nas je pripeljal v frančiškanski samostan. Precej na prvi pogled sem spoznal, da to prvotno ni bil samostan, in res sem pozneje zvedel, da je bila to nekedaj hiša bogatega maronita, ki jo je prodal kustodiji Sv. Dežele.

Popoldne smo določili za gledanje Bejrutskih znamenitosti. Že iz ladije sem imel dovolj časa občudovati lepo lego Bejruta. Saj je tukaj v resnici združeno vse, kar more

pripomoči k naravni lepoti. Tukaj občudovaje zreš na širo morje, na velikanske libanonske snežnike, na rodovitno polje in ljubka berda, na katerih raste sladko libanonsko vince. Mesto šteje blizu 100.000 prebivalcev in je glavno mesto za kupčijo in obert cele Sirije in loka za rodovitni Damask.

Kaker lepo pa je mesto od zunaj, tako blatno je bilo od znotraj. Še nigdar nisem gazil tacega blata kaker v Bejrutskih ulicah. Blizu morja imajo evropske večje države svoje lastne pošte, ker turške niso zadosti zanesljive. Že večkrat se je namreč zgodilo, da so turški uredniki raz pisem potergali znamke, pisma pa v koš vergli; še večja je bila nevarnost za denarne pošiljatve. Zato so vlade vstanovile svoje pošte, in sicer avstrijska, ruska, nemška in francoska. Turška vlada se je nekaj časa protivila, slednjič pa se je morala vdati, da, morala je — kaker sem pozneje videl — pustiti celo v Carigradu tuje pošte. Te pošte so za tujca tudi za to velike vrednosti, ker tukaj vse lahko zve, karkoli hoče. Bil sem pozneje v Bejrutu na avstrijski, francoski in nemški pošti, pa reči moram, da so mi povedali z največjo postrežljivostjo in prijaznostjo največ in naj bolj natančno uredniki nemške pošte.

Kmalu po kosilu se nam je ponudil mlad italijanski pater za vodnika, pa hitro smo spoznali, da mož sam ne pozna še dobro mesta. Naj poprej nam je hotel pripraviti poseben vžitek s tem, da nas je peljal v nekako puščavo, češ, bote imeli vsaj majhin pojem o tem, kaj da je puščava. Nekaj časa lezemo in lazimo poterpežljivo po pesku, slednjič pa vender vprašam vodnika, kam nas prav za prav pelje, in ko zvem, kaj namerjava, povem nemalo začudenemu patru, da smo v Afriki videli in poskusili zadosti puščave. Potem smo pogledali neketere cerkve, katerih je v Bejrutu prav veliko, tako, da takoj opravičeno lahko sklepaš, da mora biti v Bejrutu mnogo kristjanov. Posebno lepa je maronitska škofijska cerkev, ki je sezidana po cerkvi sv. Pavla v Rimu, le slikarija ni kaj posebna. Sploh je izmej kristjanov v Bejrutu največ maronitov. Kaj pa so maroniti? Maroniti so katoliški kristjani, ki imejo svoj lastni obred v starosirskem jeziku in žive večinoma v Bejrutu, na Libanu

in zadnje čase tudi v Ameriki. Maroniti, katerih je okoli 250.000 so sprejeli sv. vero od sv. Marona, ki je živel v času sv. Krizostoma in ga časte tudi ko svojega največega svetnika. Marisikje se bere, da so bili Maroniti nekaj časa krivoverci in da jih je v krivo vero zapeljal neki Maron, toda to ni res in krivica se dela s tem ne le Maronitom, mariveč tudi sv. Maronu. Kreпки narod Maronitov ni nikedar odstopil od sv. vere, katero je skozi stoletja junaško branil in jo še brani. Lehko celo terdimo, da sv. cerkev nima zvestejšega ljudstva, kaker so Maroniti, kateri se že od leta 636. skoraj nepretergano bojujejo za sv. vero. Mnogo mogočnejši mohamedanci in hudobni nevedni družji so jih večkrat potisnili nazaj v visoke planine libanonske, nikedar pa jim niso mogli vzeti najdražjega, kar so imeli, zaklada sv. vere. Maroniti se odlikujejo posebno po velikem spoštovanju do sv. rimske cerkve in do sv. očeta in zlasti v libanonskih planinah se, kaker sem slišal, še najdejo župnije, kjer so Maroniti glede kerščanskega življenja na visoki stopnji, tolikanj, da bi jih lahko primerjali s prvimi kristjani. V mestu temu seveda ni več tako, ali pa tega morda ni kriva mlačnost kristjanov latinskega in gerškega obreda? — In kako lep in ponosen človeški rod so maroniti! Nikjer nisem videl lepših ljudi kaker v Bejrutu in pozneje na Libanu. Prosto in odkritoserčno ti gleda sè svojimi velikimi očmi maronit v obraz in ponosno koraka pred teboj, kaker bi si bil svesti slavne preteklosti svojega naroda, ki z lastno kervijo že nad 1200 let brani najdražjo svojo svetinjo, sv. vero. Kako razvito je cerkveno življenje pri njih, spoznamo, ako pomislimo, da imajo Maroniti, katerih je vsih skupaj nekako 250.000, torej manj, ko polovica Kranjskega, vendar svojega patriarha, 10 škofov, 1000 duhovnov, 50 samostanov s približno 1200 menihi in 400 nunami.

V Bejrutu so razun frančiškanov tudi kapucini, kateri imajo tudi župnijo in sicer za vse katoličane latinskega obreda. Posebno velikanski pa je kolegij jezuitov, kateri imajo tukaj vseučilišče, gimnazijo in ljudsko šolo sv. Jožefa. Učencev je vsih skupaj okoli 4000; 600 jih stanuje skupno v kolegiju. Mladenci se izobrazujejo tukaj od ljudske šole do vseučilišča. Velikanski kolegij ima jako lepe prostore za

spalnice, učilnice, šole, igre in velike zbirke za naravoslovje, fiziko in zdravilstvo. Učenci so različnih ver in različne narodnosti.

Ta kolegij pa nima le raznih šol, ampak tudi svojo tiskarno, v kateri tiskajo knjige francoske, latinske, arabske in sirske; verhu tega imajo tudi svojo livarno za čerke. Posebno lepa pa je cerkev posvečena sv. Jožefu. Okrog in nad stranskima ladijama so kori, ne katerih je zopet, kaker v ladijah, več altarjev, katerih je pa tudi treba, če pomislimo, da v tej cerkvi vsak dan mašuje 60 jezuitov, in verhu tega še več maronitskih seminišnikov in drugih maronitskih duhovnikov. Z jezuiti tekmujejo amerikanski protestantje, ki imajo na naj lepšem kraju mesta svoj velikanski kolegij, ki je prav kaker jezuitski ljudska šola, gimnazija in vseučilišče ob enem. Da, celo turki in judje imajo v Bejrutu svoje višje šole.

Mesto Bejrut ima več škofov; izmej katoliških je v Bejrutu maronitski, gerški melhitski, sirski, in latinski delegat. Mej 27 kerščanskimi cerkvami jih je 17 katoliških. Nravno življenje je pa tu tako, kaker drugje po primorskih mestih.

Posebno všeč mi je bila v Bejrutu sirotišnica, ki jo vodijo vsmiljenke. Tukaj se uče dečki v posameznih delavnicah raznoverstnih ročnih del. Videl sem čevljarje, krojače, kovače, čerkostavce, tkalce in sviloprejee. Mojstri in pomočniki uče mlajše, poduk in delo pa nadzoruje usmiljena sestra. V vsaki delavnici je postavljen altarček, ki ima opominjati mladega rokodelca na zlate besede: moli in delaj! Dolgo časa smo hodili po tem velikanskem zavodu in prepričali smo se, kaj more vse kerščanska ljubezen, kaj žrtvuje vse duh sv. Vincencija Pavlanskega. Redovniki in redovnice, ki delujejo za vzgojo mladine, so v Bejrutu skorej vsi francozi. Nesrečna Francoska zatira in preganja samostane, katerih udje, se žertvujejo daleč proč od doma za človeštvo, ker uče mladino s poštenim delom služiti si poštenega kruha. Sploh ima Francoska prav na Jutrovem še velikanski vpliv, prav radi svojih redovnikov in redovnic, za ketere pa nehvaležna domovina nima mesta! In vender, kako ljubijo ti ljudje svojo domovino! Le ne-

kje sem omenil francoskemu sobratu sedanje težko stanje katoliških redov in kako težko mu je delo! Videl sem mu na obrazu, da naj raje ne misli na to, kar dela »ljuba in lepa Francoska« hudega.

Vse znamenitosti bejrutske smo ogledali 5. in 6. februarija dopoldne in popoldne, zjutraj pa sem gledal v samostanski cerkvi maronitsko in kaldejsko mašo. Kako pomisljivi in lepi so raznoverstni obredi! Da, o sv. cerkvi se dajo porabiti besede: »Vse veličastvo kraljeve hčere je znotraj, v zlatih robovih, s pisanim oblačilom je ogernjena«. (Ps. 44, 14).

Zato pa je storil sv. oče Leon XIII. blagega spomina, ki je prav te besede obrnil na raznoverstnost obredov, tudi toliko, da se ohranijo in branijo stari častiti jutrovske obredi.

Bejruta smo se nagledali do celega in iz serca smo si želeli ladije, ki bi nas prinesla do zaželenega cilja — do Sv. Dežele. Želja naša se je spolnila 6. februarija zvečer, ko je imela oditi ladija »Tuscan Prince« angleške kupčijske družbe »Prince Linee«. Reklo se nam je, da bomo že v nedeljo 7. februarija zjutraj v Kaifi, da bomo torej že lahko maševali na Karmelu. Vstopimo v saboto popoldne, toda na ladiji se premislijo in odrinili smo šele v nedeljo zjutraj. Prijazni angleški kapitan pa je preskerbel, da smo, preden smo se odpeljali, prišli še enkrat na suho, da smo lahko opravili sv. mašo. Sploh nam je ta mož, ki je bil po veri sicer protestant, in kaker nam je dokazal, framason, skazoval največjo ljubeznivost in postrežljivost. Ker mož sam ni znal družega kaker angleško, je dobil na ladiji mladega gospoda, ki je govoril tudi nemško. Tega je kapitan vedno pošiljal k nam popraševat, česa želimo. Tolika postrežljivost je celo na ladijah, kjer so sploh prijazni, redka in to tem bolj, ako pomislim, da smo bili mi katoliški redovniki, kapitan pa protestant-framason. Povabil nas je prijazni gospod tudi v svojo spalnico, nam tamkaj prav dobro postregel, pokazal pa nam je tudi veliko podobo nad posteljo, podobo svoje dobre mamice, ki živi v visoki starosti tam gori nekje na Škotskem. S koliko ljubeznijo je ta morja in njega viharjev navajeni mož zerl na podobo svoje ma-

tere in kako ginljivo nam je po tolmaču pripovedoval o njej! Jaz pa sem si mislil, srečen mora postati še ta človek, ki tolikanj ljubi svojo mater in tako lepo spolnuje četrto božjo zapoved, kateri je Bog dodal posebni blagoslov. Morda mu prav ljubezen do matere dobi milost, da zapusti družbo, katere hudobije beržkone ne pozna.

Prav tega moža prijaznost bi bila pa lahko postala osodepolna za katerega izmed nas. V svoji prijaznosti nam je hotel pokazati vse, karkoli ima, in imel je tudi neko muziko, katero je dobil pri nekem streljanju za dobitke, katero se je veršilo pred par leti med angleškimi in nemškimi mornarji. Ko nam je bil pokazal to muziko, ki je res lepo igrala, nam začne skazovati tudi puško, s katero je dobil ta dobitok. Kar naenkrat pa se sproži puška, bila je nabasana, ne da bi za to vedel kapitan; vstrelil in precej poškoduje neko omaro. Da je bila puška proti nam obrnjena, bi bil lahko kedo izmed nas mertev. Preden sem se vlegel k pročitku, sem se prav priserčno zahvalil svojemu angelju varihu, ki me je obvaroval nagle smerti, katera bi me bila kaj lahko dohitela na tuji angleški ladiji. V nedeljo ob 8. uri zjutraj smo se odpeljali proti Kaifi.

Videli smo obrežje nekedaj tolikanj imenitne Fenicije. Z daljnogledi smo precej dobro videli nekedaj sloveči mesti Sidon in Tir, kateri ste tolikrat omenjeni v sv. pismu. Sidon je bilo nekedaj peryo mesto Fenicije, zato omenja sv. pismo večkrat sidonske bogove, žene, tergovce, kar toliko pomeni kaker feniciške sploh; pozneje je postalo mesto Tir imenitnejše. Iz Tira je v 9. stoletju pred Kr. odšla mogočna Dido in ustanovila v severni zahodni Afriki Kartago, mesto, katero je toliko časa tekmovalo z njim in kljubovalo Rimu.

Dandanašnji so videti le ostanki tih nekedaj tolikanj imenitnih mest. Tir ima zdaj 4000, Sidon ali Saida pa 12000 prebivalcev. Kaj je to v primeri sè slavno preteklostjo?

V nedeljo popoldne je ladija kaj hitro vozila, rada bi bila prišla pred sončnim zahodom v Kaifo, toda to ni bilo mogoče, prišli smo po sončnem zahodu in zato se nismo mogli izkercati. Prav preserčno pa smo pozdravili karmeljsko goro, na kateri smo hoteli prihodnji dan maševati in se preblazeni Devici zahvaliti, da nas je srečno pripeljala v Sv. Deželo.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

P. E. L.

Vvod.

Cerkev Sv. Trojica ima svoje ime od milostivne podobe, ki predstavlja presveto Trojico ter se nahaja kot glavna podoba cerkve visoko na steni za velikim altarjem. Od cerkve je dobil ime tudi terg, ki se razprostira ob vznožju svetišča na vzhodni strani. Svetišče se vzdiga sredi lepih Slovenskih gorc na Štajerskem. Odtod določba « v Slovenskih goricah ». Neketeri pišejo in pravijo tudi « Sv. Trojica na Goričkem ». Prekmurci pa pravijo milostivnemu kraju po svoje „ Sv. Trojstvo “.

Ko pišemo o tem sv. mestu, imamo pred vsem n a m e n, poterjiti vernike v njih zaupanju do milostivne podobe. Neketeri namreč nimajo tu pravega zaupanja in sicer zato ne, ker ne vidijo v cerkvi nobenih obljubnih podob, ne bergelj ozdravljenih, ne verig rešenih, ne drugih očividnih znamenj posebnega vslišanja. Dandanes res ni več teh prič v cerkvi, a bile so in sicer prav mnogo jih je bilo. Zavzemale so posebno steno ob Loretski kapeli. Za časa cesarja Jožefa II. pa so se prepovedala božja pota. Vkazalo se je tudi, da se naj odstranijo vse obljubne podobe iz romarskih cerkev. Od tistega časa so zginile tudi pri Sv. Trojici. Akoravno torej ne najdeš očividnih znamenj čudežev v tem svetišču, so se vendar zgodila čudežna vslišanja v velikem številu in se še godijo. Ne daj si tedaj omajati zaupanja, če prideš na ta sveti kraj.

Imamo pa še drugi namen. Pričakujemo namreč posebno knjižico kakeršno imajo sploh večji romarski kraji, knjižico o Sv. Trojici v Sl. g., ki bi služila romarjem. K doveršenju takega spisa naj bi pripomogle sledeče verstice,

Predno pa pišemo zgodovino svetišča, moramo povedati, od kod vemo to, kar pripovedujemo. Ali je naše pripovedanje tudi resnično? Iz katerega vira smo povzeli sledečo zgodovino? Vir, iz katerega smo zaje-

mali, je letopis ali kronika Trojiškega samostana. Ta knjiga nam podaja zanesljiva zgodovinska naznanila. Pisavec loči natančno gotove resnice od ustnega izročila. Zaznamuje tudi vestno listine, ki pričajo za njegovo poročilo, čas, v katerem so pisane, kaker tudi kraj, kjer se nahajajo. Ta letopis je torej popolnoma zanesljiv. Nedostatek ima le ta, da je mnogo prekratek. Marisikaj je izpustil, kar bi radi vedeli. V resnici je le izpisek iz drugih listin, kaker nam pisavec sam kar v začetku pove. Ta letopis — edino sporočilo iz preteklih časov pri Sv. Trojici — so pisali duhovniki iz reda avguštinskih puščavnikov. Na povelje in s pomočjo svojega provincijalnega predstojnika so izbrali vse bi no iz najdenih listin ter jo zapisali v latinskem jeziku potomkom v spomin. To se je zgodilo l. 1704 ¹⁾. A tudi po tem času niso zapisovali č. pp. avguštini vse zgodovine v to knjigo, ampak imeli so še pet drugih knjig. Na te se sklicuje naš letopis ter pravi blizu takole: To in to se je zgodilo; glej in beri v tej in tej knjigi. Tudi zgodovino samostana in zgodovino cerkve so zapisovali v posebnih knjigah ²⁾. Prav pridno so torej zabeleževali ti redovniki zgodovino svojega časa, a nam je niso zapustili.

Vseh omenjenih pet knjig pogrešamo. Neketeri hočejo vedeti, da je vzel zadnji avguštinski frater te knjige seboj v Radgono pri selitvi od Sv. Trojice. Tamkaj ga je svetna višja oblast tako razžalila, da je vergel v ogenj in sežgal knjige in listine. Ostal nam je torej le oni kratek letopis, ki je nekak izpisek iz drugih knjig.

Sedaj še le lahko natančneje povemo, kaj pravzaprav bomo tukaj pisali. Podali bomo o zgodovini Sv. Trojice vse

¹⁾ Letopis ima sledeči napis: Anno 1704 a die 17 Decembr. per Adm. R. ac Exim. P. Magistr. Josephum Achinger Ord. Erem. s. P. Augustini ss. Theologiae Doct. et p. t. Provinciae Austriae Provincialem eiusque socium Secretarium R. P. Caesarium Posch sub Prioratu R. P. Stephani Agnellati revisum fuit totum archivium Conventus ss. Trinitatis in Collibus Sclavonicis eiusdem Ordinis, ex quo sequens extractus omnium litterarum repertorum pro notitia Posterorum collectus fuit.

²⁾ Knjige, na katere se letopis skličuje so: Liber Provinciae, liber Historiae Conventus, liber exitus, liber proventuum, liber fabricae (ecclesiae).

to in le to, kar se najde zajemljivejšega v letopisu trojiškega samostana. Po tej knjigi raztresena sporočila smo zbrali in sestavili ter jih podamo tu v slovenskem jeziku. Seveda nismo dobesedno prestavljali latinškega in (iz novejšega časa) nemškega jezika, ampak s prostimi besedami povemo to, kar smo našli zapisanega. Na druge vire se ne bomo ozirali ¹⁾.

Sè zgodovino samo pa še nismo zadovoljni. Če zvemo, kaj se je dogodilo na kakem svetišču, bi radi še vedeli, kakšno je le to svetišče. Zategadelj bomo tudi tukaj pridjali zgodovini Sv. Trojice opis cerkve same. Razkazali bomo in razložili mnoge znamenitosti te slavne hiše božje. Tako upamo zadovoljiti cenjene bravce ter jih navdušiti k prav velikemu zaupanju do milostivne podobe pri Sv. Trojici in h gorečemu češčenju neskončno dobrotljivega in usmiljenega trojedinega Boga. (Dalje prih.)

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: br. Simon Sikošek, kapucin, † po kratki bolezni 6. grudna 1903 v Gorici; sestra Mr. Evgenija Hofer, šolska sestra 3. reda, † 16. grudna 1903 v Mariboru; rajni udje 3. reda skupščine goriške: Terezija (Marija) Jakopič iz Roč, Marija (Eliz.) Munko iz Avč, Katarina (Elizabeta) Tinta iz Gorenjega polja; mariborske: Marija Kobolšnik od Sv. Jerneja pri Konjicah, Marija Stubar, Ana Krautič in Elizabeta Kopeti od Sv. Barbare pri Vurbergu, Neža Jakobovič, Elizabeta Papež, Marija Dobnikar in Janez Papež iz Spodnje Polskave, Jozefa Lopič in Frančiška Narat od Sv. Ilja v Slov. goricah, Jozefa Medved, Jera Senčnik in Jera Verdinek iz Vuzenice, Ana Nedeljko, Alojzija Nerat in Marija Švajcer iz Kamnice, Elizabeta Hojnik iz Fram, Ana Kuri, Marjeta Šac, Marija Protner, Apolonija Jarec, Jurij Mulec, Neža Zajko, Jera Klajderič, Terezija Korošec, Večeslav Caf, Johana Kisslich, Marija Marušič in Karolina Zgonc iz Maribora, Elizabeta Bombek od Sv. Marjete niže Ptuja, Helena Spic iz Hoč, Antonija Rutnik iz Slov. Bistrice, Julijana Lorbek, Marija Brunčko in Janez Klinar iz Selnice, Rozalija Lešnik iz Lembaha, Terezija Poglonik in Marija Kisiter iz Kaple, Marija Donko, Ma-

¹⁾ Gl. Das Bisthum und die Diöcese Lavant. (v. Ign. Orožen). Jos. Andr. Janisch Ortogr. — statist. Lexicon, I. B.

rija Breznik in Marija Kraner iz Jarenine, Marija Lovrenčič od Sv. Martina pri Vurbergu, Marija Ofč, Marija Ropat, Antonija Šlager, Ana Pratter, Neža Veronik, Jožef Kojnik, Frančišek Kozelnik, Elizabeta Golob, Marjeta Pažek, Marija Mazgan, Elizabeta Kračer, Urša Pažek in Marija Robnik iz Remšnika, preč. g. Jurij Žmavc, župnik na Remšniku, † 13. pros. 1903 pri vsmiljenih bratih v Gradcu, Terezija Tamasi in Frančišek Cvikelj od Sv. Petra pri Mariboru, Frančišek Muršec od Sv. Jurija v Slov. goricah, Apolonija Karat, Helena Končnik, Marija Lipus in Marko Radih iz Ribnice na Pohorju, Marija Golob od Sv. Lenarta v Slov. goricah, Ana Goričan in Štefan Beranič iz Cirkovic, Marija Kralj iz Veržeja, Miha Lobničar in Elizabeta Sernec iz Ruš, Katarina Nemec od Sv. Križa pri Ljutomeru, preč. g. Matevž Slekovec, kn. šk. lavant. konsistorialni svetovavec, župnik pri Sv. Marku niže Ptuja, † 15. grudnia 1903 v Ljubljani (Leoninum); k o b a r i d s k e: Marija (Katarina) Skole iz Breginja; k o b i l j e g l a v s k e: Marija (Frančiška) Abram iz Kobilje glave; g r e g o r s k e: Ana (Alojzija) Bobek iz Ribnice na Kranjskem † 21. grudnia 1902.

Dalje se priporočajo v molitev: neki duhovnik, bolan na duhu, za ozdravljenje; neki klerik za pomoč v mnogoterih dušnih težavah; M. G. v L. za ljubo zdravje, ako je božja volja; K. V. priporoča svojo hčerko za ozdravljenje oči; N. F. v V. svojega moža za ozdravljenje, če je volja božja; N. J. nekega moža za ozdravljenje bolne noge; N. V. v K. za ozdravljenje bolne noge; I. M. v T. priporoča sebe za potrpeljenje, pravo pobožnost in gorečo ljubezen do Jezusa in Marije, dve svoji sestri za večo ljubezen do Jezusa, dve drugi sestri in še neko osebo za spoznanje same sebe in pravo kerščansko ljubezen; F. B. za pomoč v svoji dolgi bolezni; Jožefa Podovšovnik za dar čistosti in ponižnosti in za milost, da bi bila sprejeta v samostan; neka tretjerednica v več dobrih namenov; neki redovnik priporoča svojega brata za srečen izid nevarne operacije; M. A. v Kopru; Johana Žele; J. K., da bi mogla prenašati breme, katero ji je Bog naložil.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: M. K. pri Novicerkvi za ozdravljenje od ene bolezni in zboljšanje v drugi po devetdnevnicí na čast M. B., sv. Antonu in sv. Frančišku; M. H. iz Volč za ozdravljenje oči; I. K. za ljubo zdravje zadobljeno po sv. Antonu; I. M. v T. za vslišanje v neki telesni in časni zadevi; T. P. da je bila v svojih stiskah srečno rešena; neka tretjerednica za zboljšano zdravje; neka druga za zdravje; P. H. R. v imenu svoje sestre za veliko milost, ki jo je prejela po svetem Antonu; J. K. za prejeto milost.